

IDEASTA VALMIIKSI BIISIKSI

Sanna Solanterä

toukokuu 2015

Musiikin koulutusohjelma
Kulttuuriala

Tekijä(t) Solanterä, Sanna	Julkaisun laji Opinnäytetyö	Päivämäärä 11.05.2015
	Sivumäärä 33	Julkaisun kieli Suomi
		Verkojulkaisulupa myönnetty: x
Työn nimi Ideasta valmiiksi biisiksi		
Koulutusohjelma Musiikin koulutusohjelma		
Työn ohjaaja(t) Sami Sallinen		
Toimeksiantaja(t)		
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyön aiheena oli tutkia keinoja, joilla ylittää biisinkirjoituksessa vastaan tulevat esteet. Tarkoitukseni oli etsiä erilaisia tyyliä kirjoittaa biisejä sekä selvittää kuinka päästä yli liiasta itsekriittisyydestä. Tein työtäni varten kyselyn muutamalle musiikintekijälle sekä tutkin kirjallisuuden avulla erilaisia biisinkirjoitustapoja. Kirjoitin ja äänitin työtäni varten kaksi biisiä. Hain blokkivaiheeseen apuja kirjallisuudesta ja haastatteluista.</p> <p>Jokaisella biisintekijällä on oma tapansa työskennellä, mutta yhtäläisyyksiäkin löytyy. Yhteneväisenä piirteenä kyselyyn vastanneilla oli itsekriittisyys, jota kaikki olivat joskus tunteneet liiassa määrin. Jokainen heistä oli myös joskus kokenut ns. <i>writer's blockin</i>. Blokki voi johtua joko siitä, ettei kirjoittaja tiedä miten jatkaisi työtään, tai siitä, että hän on liian kriittinen omaa tekemistään kohtaan. Tärkeimpinä asioina kyselystä nousi esiin tauon pitäminen blokin yllättäessä, sekä itsensä hyväksymisen tärkeys. Sain paljon käyttökelpoisia vinkkejä blokin selättämiseen niin kyselystä kuin kirjallisuudestakin.</p> <p>Musiikintekijät voivat käyttää työtäni hyväksi omassa biisinkirjoituksessaan. Siitä voi olla apua niin aloitteleville kuin kokeneemmillekin biisintekijöille. Työtä voisi kehittää tutkimalla luovan työn parissa toimivien ihmisten itsekriittisyyttä, ja siitä johtuvaa työnteon vaikeutumista.</p>		
Avainsanat (asiasanat) biisinkirjoitus, writer's block, sävellys		
Muut tiedot CD liitteenä		

Author(s) Solanterä, Sanna	Type of publication Bachelor's thesis	Date 11.05.2015
		Language of publication: Finnish
	Number of pages 33	Permission for web publication: x
Title of publication From an idea to a finished song		
Degree programme Degree Programme in Music		
Tutor(s) Sallinen, Sami		
Assigned by		
Abstract <p>The purpose of this thesis was to examine ways to exceed blocks that we meet during song writing. The aim was to seek different kinds of song writing styles and find ways to overcome excessive self-criticism. I made a questionnaire for a few songwriters for the thesis and examined different song writing styles by means of literature. Moreover, I wrote and recorded two songs for this thesis as well as searched for help for the block point in literature and the questionnaire.</p> <p>Songwriters have individual working methods, but there are also some similarities. Self-criticism was an identical feature with the answerers of the questionnaire. They all had felt it excessively at some point of their lives. Each answerer had also experienced a writer's block. The block might occur either because the writers do not know how to continue their work or because they are too critical of their own work. Taking a break while having a block and the importance of accepting oneself were highlighted in the questionnaire. I received a great deal of useful tips for exceeding blocks from the questionnaire and literature.</p> <p>Songwriters can make use of the thesis in their own song writing work. It may be useful for beginners, but also for experienced songwriters. This thesis could be further developed by investigating the self-criticism of those who work in the field of creative business, and how it complicates their work.</p>		
Keywords/tags (subjects) Songwriting, writer's block, composing		
Miscellaneous CD as an attachment		

Sisällysluettelo

1	Johdanto	3
	Tavoitteet	3
2	Tietoperusta	4
2.1	Kyselyt	5
2.2	Kirjallisuus	6
2.3	Lähestymistapoja biisinkirjoitukseen	6
3	Biisit alulle	8
3.1	The House	8
3.2	Hold On	9
3.3	Osaanko tämän yksin?	10
4	Kun seinä tuli vastaan	11
4.1	Kuinka selittää ”blokki”	12
4.2	Onko rakenne kunnossa?	14
4.3	Melodian ja harmonian muokkausta	14
4.4	Ratkaisuja ongelmakohtiin	15
5	Äänitys ja biisien viimeistely	16
5.1	Itsekkriittisyys ja biisin valmistuminen	17
5.2	Mistä tietää onko biisi valmis?	19
6	Tulokset	19
7	Pohdinta	21
	Lähteet	23
	Liitteet	24
	Liite 1	24
	Liite 2	25
	Liite 3	27
	Liite 4	28
	Liite 5	29
	Liite 6	32

Kuviot

<i>Kuvio 1. Sama rytmikuvio toistuu, mutta melodia muuttuu.</i>	15
<i>Kuvio 2. Fraasin rytmiä ja pituutta on jatkettu.</i>	15
<i>Kuvio 3. Fraasin rytmiä on lyhennetty.</i>	15

1 Johdanto

Opinnäytetyöni aiheena on biisinkirjoitusprosessi, ja erityisesti kyseisen prosessin jälkipuolisko eli valmiiksi saattaminen. Uusia biisiaihioita keksisin vaikka millä mitalla, mutta alkaessani työstää biisiä huomaan aina jossakin kohtaa, ettei kirjoitus enää etene. Käytän työssäni termiä ”biisi”, sillä tämä kuvastaa mielestäni paremmin pop/jazz-kappaletta kuin esimerkiksi sana ”kappale”. Termi onkin jo vuosia ollut arki-käytössä niin muusikoiden kuin muidenkin ihmisten keskuudessa. Käytän myös termejä ”writer’s block” tai ”blokki”, joilla tarkoitan sellaista vaihetta kirjoittajan työskentelyssä, kun seinä tulee vastaan eikä kirjoittaja saa jatkettua työtään eteenpäin. Tällaisen tilanteen osuttua kohdalle, on mietittävä mikä voisi olla seuraava askel kohti valmista biisiä. Herää monenlaisia kysymyksiä. Kuinka jatkaisin? Miten ikinä saan tämän valmiiksi? Enkö oikeasti vain osaa luoda musiikkia? Tiedän monien biisinkirjoittajien painivan samojen asioiden parissa, joten työstäni voi olla hyötyä muillekin kuin itselleni. Opinnäytetyötäni varten aion säveltää kaksi biisiä valmiiksi. Aion vertailla erilaisia tapoja saada sävellystyö etenemään ongelmatilanteessa.

Tavoitteet

Tavoitteenani ja haaveenani on tulevaisuudessa pystyä laulamisen ja opettamisen lisäksi myös kirjoittamaan biisejä, joten aihe on minulle hyvin tärkeä. Opinnäytetyöni tavoitteena onkin löytää lisää työkaluja omaan biisinkirjoitukseeni, sekä oppia ”päästämään irti” tekeleistäni. Itsekriittisyys on hyvä asia, mutta jossakin kohtaa on vain tehtävä kappale loppuun. Yritän selvittää missä vaiheessa on päästävä oman kriittisyytensä kanssa sinuiksi, ja antaa kappaleen valmistua sellaisena kuin se on. Näihin asioihin ei tietenkään koskaan ole yhtä oikeaa ratkaisua, mutta tarkoituksena onkin löytää omaan biisinkirjoitukseeni uusia apukeinoja, joista muutkin voivat poimia vinkkejä omaan työhönsä. Tein työtäni varten kyselyn muutamalle musiikintekijälle, joilta toivon saavani vinkkejä ja käyttökelpoisia ajatuksia työhöni. Käytän lähdeaineis-

tona myös aiheeseen liittyvää kirjallisuutta. *Writer's blockista* ei tietääkseni ole tehty tutkimuksia, joten uskon tästä työstä olevan hyötyä muillekin musiikintekijöille.

Musiikkia on sävelletty läpi aikojen ja säveltämisestä löytyy melko paljon kirjallisuutta. *Writer's blockista* musiikinalalla en löytänyt kovinkaan paljon aineistoa, joten päätin itse lähteä tutkimaan aihetta lähemmin. Työssäni ei ole lähtökohtana kappaleen tekeminen alusta asti, vaikka toki sitäkin sivuan. Ongelmanani on siis se, etten osaa jalostaa ideoitani loppuun asti, valmiiksi biiseiksi. Kirjoitan usein biisiin säkeistön ja mahdollisesti myös kertosäkeen ja C-osan, mutta siitä eteenpäin tarvitsen apuja. Monesti kirjoitusvaiheessa biisi saattaa kuulostaa hyvältä, ja sitä kuvittelee tehneensä varsinaisen mestariteoksen. Kun demoa kuuntelee seuraavana päivänä, ovat fiilikset usein täysin toisenlaiset. Biisi kuulostaakin tylsältä tai suorastaan kamalalta. Toisinaan taas on vaikeaa edes aloittaa biisinkirjoitusta. On joitakin ideoita, mutta kaikki kuulostaa huonolta eikä mikään oikein toimi. Onko kyse vain liiasta itsekriittisyydestä vai toistanko itseäni jokaisessa sävellyksessäni? Työssäni tutkin kuinka ongelmien yli päästään niin, että kappale saadaan lopulta valmiiksi. Pohdin itsekriittisyyden merkitystä kappaleen valmistumisen kannalta, sillä ainakin omassa työskentelyssäni se näyttää suurta osaa.

2 Tietoperusta

Kun olin valinnut aiheeni, aloin pohtia millä tavoin keräisin aineistoa tutkimusosuutta varten. Asiaa sivuavaa kirjallisuutta löytyisi tietysti jonkin verran, mutta olisiko muitakin keinoja? Mieleeni juolahti pian, että järkevintähän olisi konsultoida ihmisiä, jotka kirjoittavat biisejä, sillä he ovat varmasti kaikki painineet jossakin vaiheessa elämää näiden samojen asioiden kanssa. Totesin kvalitatiivisen tutkimusotteen toimivan työssäni parhaiten, sillä perehdyn työssäni biisinkirjoitukseen liittyviin ajatuksiin, tunteisiin ja vaikuttajiin, eikä tuloksia ole kovin helppo esitellä taulukoin ja kaavioin. Päätin siis tehdä neljä avointa kysymystä sisältävän kyselyn biisinkirjoittajille, joiden tällaisen aiheen äärellä olisi järkevintä antaa vastata kysymyksiin omin sanoin,

ja niin laajasti kuin haluavat. Työni luotettavuutta lisään sillä, että pyydän kyselyyn vastanneita biisintekijöitä antamaan myös arviot kirjoittamistani biiseistä, sitten kun ne ovat valmiita kuunneltavaksi.

2.1 Kyselyt

Kaikki kyselyyn vastanneet ovat minulle tuttuja entuudestaan. Kyselyyn vastattiin nimettömänä, jotta kaikki saivat vastata kysymyksiin ilman mitään ylimääräisiä paineita. Kysymykset olivat avoimia, eli jokainen sai vastata juuri niin pitkästi tai lyhyesti kuin halusi. Lähetin vastaajille kysymykset sähköpostitse tai Facebookin kautta, sillä olen todennut varsinkin jälkimmäisen olevan nykyään melkein pä helpoin tapa kommunikoida työ-/kouluasioiden tiimoilta. Lähetin siis kysymykset noin kymmenelle henkilölle, joista lähes jokainen suostui haastatteluun. Valitettavasti pitkään odoteltuani ja vastausten perään kyselyäni sain vastaukset vain viideltä musiikintekijältä. Vastausten vähäisestä määrästä huolimatta koin niistä olevan paljon apua työssäni.

- Vastaaja 1 (V1) on kitaristi, joka on ollut pitkään mukana musiikkibisneksessä ja kirjoittanut ensimmäiset biisinsä jo parikymmentä vuotta sitten. Hän soittaa useissa eri kokoonpanoissa, ja keikkailee pääosin Suomen ulkopuolella.
- Vastaaja 2 (V2) on laulaja, joka hallitsee muitakin instrumentteja. Hän on kirjoittanut biisejä jo useampien vuosien ajan. Hän on opiskellut musiikkia pitkään ja ollut mukana monissa eri kokoonpanoissa.
- Vastaaja 3 (V3) on laulaja, joka on kirjoittanut biisejä vasta parin vuoden ajan, mutta tekee sitä sitäkin intohimoisemmin ja taitavammin. Hän on opiskellut musiikkia ja biisinkirjoitusta, sekä äänittää tällä hetkellä soolotuotantoaan edellisen yhtyeensä hajottua.
- Vastaaja 4 (V4) on kitaristi-laulaja, joka on ollut monessa mukana. Hän on kirjoittanut biisejä yli kahdenkymmenen vuoden ajan, ja hänen yhtyeensä julkaisi juuri ensimmäisen pitkäsoittonsa.

- Vastaaja 5 (V5) on laulaja-kitaristi, joka on tehnyt musiikkia todella pitkään, mutta pitää tällä hetkellä taukoa biisinkirjoituksesta. Tämä rouhea raspikurku on blues -painoitteisen musiikin erityisosaaaja.

2.2 Kirjallisuus

Käytän työssäni lähteinä kahta kirjaa, joista ensimmäinen on Jason Blumen *6 Steps to Songwriting Success: The Comprehensive Guide to Writing and Marketing Hit Songs*. Kyseisessä opuksessa on eritelty hyvin kattavasti eri biisinkirjoitusvaiheet sekä äänitys- ja markkinointiasiat. Jälkimmäisiin en puutu työssäni, mutta kirjoitukseen liittyvät asiat toimivat suurena apuna tätä työtä kirjoittaessani. Toisaalta Blumen kirjassa on jo nimenkin perusteella tarkoituksena kirjoittaa hittibiisi, eikä itselläni ole tarkoituksena nikkaroida erityisesti ”hitikästä” musiikkia. Haluan kirjoittaa valmiiksi kaksi minulle tärkeää kappaletta, ja yritän saada niistä minun kuuloiseni. Kirja on myös 16 vuotta vanha, joten siinä on osittain vanhahkoa tietoa. Biisinkirjoitusprosessi ei ehkä sinänsä ole merkittävästi muuttunut, mutta kirjoitustavat ovat. Nykyään ihmisillä on kotikoneillaan musiikinteko-ohjelmia, joilla saa tehtyä peräti studiolaatuista jälkeä. Itse olen tähän asti kirjoittanut biisejä vanhanaikaisella menetelmällä, mutta saatuani uuden ipadin olen päässyt toteuttamaan ideoitani myös GarageBand –musiikinteko-ohjelmalla.

Toinen kirja, jota käytän lähdeaineistona on Jack Perriconen *Melody in Songwriting – Tools and Techniques for Writing Hit Songs*. Tämäkin kirja on vuosituhaten vaihteesta, mutta sisältää hyödyllisiä vinkkejä melodian, sointujen, bassolinjan ja rytmien kirjoittamisesta, ja erityisesti näiden elementtien yhdistelystä, eli kuinka saada kaikki palaset sulautumaan yhteen ja kuulostamaan mahdollisimman toimivalta kokonaisuudelta.

2.3 Lähestymistapoja biisinkirjoitukseen

Jokaisella musiikintekijällä on oma tapansa kirjoittaa biisejä. Olen pohtinut viime aikoina itselleni parasta lähestymistapaa biisinkirjoitukseen. Kannattaisiko ensin keksiä melodia vai harmonia? Vai kenties sanat tai jokin riffi, eli lyhyt, toistuva melodia- tai harmoniakuvio. Luulen, että kaikki aloitustavat ovat tavallaan yhtä hyviä, sillä työstettäessä biisi muuttuu yleensä vielä todella paljon. Joskus saattaa käydä myös niin, että kokonaisuus syntyy samalta istumalta. Alat soittaa ja laulaa, ja yhtäkkiä päässäsi onkin jo puolikas biisi melodioine, lyriikoine ja harmonioineen.

V1: Useimmiten homma lähtee käyntiin vaan ottamalla kitaran kätöseen tai avaamalla nauhussoftan, mutta demoja olen nauhotellut vaikkapa luuriin autoa ajaessa jos joku äänitaiteenpätkä on käynyt vainoamaan aivoissa. Vaihtoehtoisina lähestymistapoina itsensä toistamisen kiilaamiseksi yrittelen säveltää joskus kiippareilla, rummuilla, hyräillen. Edellisellä yhtyeeni levyllä diggasin muuttaman biisin lähestymistavasta jossa tilasin laulajaltamme biisinnimet ja lyriikanpätkkiä tiskiinkin ja ammensin tunnelmaa sieltä.

V2: Useimmiten alan työstämään kappaletta pienestä melodianpätkästä, joka tuntuu minusta kiinnostavalta. Usein melodiaan tulee mieleen samaan aikaan jokin sopiva teksti ja näiden kahden pätkän avulla alan hahmottelemaan tunnelmaa ja tarinaa kappaleelle. Toisinaan suunnitelmat myös muuttuvat työstämisen aikana ja päädyn erilaiseen lopputulokseen, kuin mitä olin ajatellut, mutta lähestulkoon aina kappaleeni lähtevät liikkeelle tällaisista melodia+teksti -aihioista. Olen aika koukku-orientoitunut ihminen, jota on aina kiinnostaneet melodiset kappaleet tyylilajista riippumatta ja varmaankin siksi biisintekotyylini on myös melodialähtöinen. Lisäksi pääinstrumenttini on laulu, jolloin sekä melodia että teksti ovat luonnollisestikin vahvimpia osa-alueitani. Lähden harvoin ”nyhjäisemään tyhjältä” eli yrittämään kirjoittaa biisiä ilman mitään ideaa.

Erilaiset työskentelytavat käyvät siis ilmi kyselyistäkin. Luonnollisesti myös kirjoittajan pääinstrumentilla ja muiden instrumenttien hallinnalla on tekemistä tuotosten kanssa. Laulajat ovat varmasti usein melodialähtöisempiä kirjoittajia kuin esimerkiksi sellaiset instrumentalistit, jotka eivät laula ollenkaan. Basistilla tai rumpalilla saattaa olla hienoja rytmisiä ideoita, joista laulajat eivät monesti tajua mitään. Kitaristit taas ovat usein hyviä riffittelijöitä, joten jokaisella on omat vahvuutensa, joita oikein käyttämällä voi saada aikaan upeita teoksia.

3 Biisit alulle

Sävelsin opinnäytetyötäni varten kaksi kappaletta. Oikeastaan molemmista oli perus-idea jo valmiina ennen kuin aloin varsinaisesti tehdä opinnäytetyötäni. Piti vain päättää mitkä biisit halusin tehdä valmiiksi työtäni varten, missä biiseissä olisi jonkinlaista potentiaalia ja mistä pidin itse eniten. Lopulta joukosta valikoitui kaksi kappaletta, joissa molemmissa on itselleni tärkeä sanoma. Toinen kertoo luopumisesta ja toinen siitä kuinka ihminen joskus hukkaa itsensä. Tekstini liittyvät yleensä jollakin tapaa omaan elämäni, mutta eivät aina suoranaisesti. Yritän myös aina luoda tekstiin sellaisen näkökulman, että kuulija tai lukija voi itse päättää mistä kyseinen teksti juuri hänelle kertoo. Lyriikoita on todella vaikea analysoida musta-valkoisesti, sillä ihmiset kokevat asiat niin eri tavoin. Tavallaan haluankin käsitellä tekstiä aina mieluummin kokonaisuutena ja tekstin yleisen tunnelman kautta.

Kirjoituskieleksi olen valinnut englannin, sillä se on aina tuntunut minulle mukavammalta laulukieleltä kuin suomi. Olen vuosien varrella kirjoittanut paljon lyriikoita, ja niistä arviolta 80 % englanniksi. Suomen kielessä ei ole mitään vikaa, mutta englanniksi monet asiat kuulostavat minun korvaani kauniimmilta. Englannin kielessä on myös paljon pieniä sanoja, joilla saa tekstiin erilaista ulottuvuutta kuin suomeksi. Jotkut asiat on myös helpompi ilmaista englanniksi, mahdollisesti juuri siksi, ettei se ole äidinkieleni, mutta myös siksi, että sama suomeksi käännettynä kuulostaa usein vain yksinkertaisesti oudolta. Sama pätee varmasti myös toisinpäin.

3.1 The House

Tästä biisistä tein luonnostelman jo viime vuoden huhtikuussa. Muistan sen hetken hyvin, sillä olin silloin koulun treeniluokassa, ja minun oli tarkoitus harjoitella joitakin koulujuttuja. Olin tuolloin todella allapäin ja aloin vain soittaa ja laulaa omiani, kunnes yhtäkkiä sanatkin alkoivat muodostua suussani sen enempiä miettimättä. Biisin runko valmistui käytännössä viidessätoista minuutissa. Äänitin sen puhelimeeni, ja kuuntelin seuraavana päivänä. Biisiäihio kuulosti vieläkin ihan hyvältä, ja olin tällöin

jo päättänyt opinnäytetyöni aiheen, joten päätin tehdä biisin valmiiksi. Kirjoitin kesälä C-osan tekstin uusiksi, ja muutakin tekstiä hioin vielä hieman. Ennen äänitystä piti vielä konsultoida jotakin englanninkielen erinomaisesti hallitsevaa ihmistä oikeinkirjoituksen suhteen. Tämä ensimmäinen biisini on nimeltään ”The House”, ja se kertoo siitä kuinka ihminen joutuu yhtäkkiä luopumaan jostakin rakkaasta. Itse koen tämän erobiisinä, mutta teksti on mielestäni sen verran monisyinen, että sen voi jokainen käsitellä omalla tavallaan. Se voi kertoa minkä tahansa asian loppumisesta, tai vaikka jonkun läheisen kuolemasta. Itse yleensä lähestyn biisejä ennemmin niiden vallitsevan tunnelman kuin tarkkojen lyriikoiden pohjalta.

3.2 Hold On

Useiden biisiaihoiden joukosta oli todella vaikeata valita toinen biisi opinnäytetyötäni varten. Lopulta päätin ottaa vain jonkun, jota on laitettu vähän alulle, ja joka kuulosti jollakin tapaa mielenkiintoiselta. Kyseisen aihion keksin oikeastaan yhtä nopeasti kuin edellisenkin. Lyriikat olivat aluksi täysin tuulesta temmatut, mutta päätin kokeilla Molly Ann Leikinin seitsemän askeleen tekniikkaa uusien lyriikoiden keksimiseksi. Nämä seitsemän askelta alkavat siitä, että pitää keksiä jokin melodianpätkä. Jos ei ole omaa valmiina, voi valita vaikkapa jonkin helpon lastenlaulun. Sitten tämän melodian päälle pitäisi lauleskella mitä ikinä mieleen juolahtaa. Seuraavaksi olisi tarkoitus kirjoittaa tätä tajunnanvirtaa yksi nuotti tavua kohden, eikä missään nimessä tehdä riimejä. Tämän jälkeen pitäisi keksiä hassuja otsikoita aina rivi kerrallaan, niin että niissä on sama määrä tavuja kuin lauseissa, joita olet kirjoittanut. Sitten tulisi kirjoittaa muutama ”oikean” kuuloinen otsikko painottaen taas tavuja samalla tavalla kuin hassujen otsikoiden kanssa. Muutamasta otsikosta pitää sitten valita yksi, johon kirjoitetaan lyriikat. Tarkoituksena on kirjoittaa vain tarinaa, ei siis taaskaan riimejä. Tämän jälkeen tulisi kirjoittaa juuri keksitty tarina alkuvaiheessa keksityn melodian päälle, mutta ei vielä kukaan riimejä. Jos riimejä ilmestyy vahingossa, ne pitää poistaa. Vasta kaikkien näiden vaiheiden jälkeen on tarkoitus kirjoittaa lyriikat ”kunnolla” tarinan ja riimien kera. (Leikin 2010.)

V5: Kerran käytin jotain loppusointu-sivustoa ihan hyvällä lopputuloksella. Sain siitä jopa uusia ajatuksia. Tärkeää kyseisen menetelmän käyttämisessä kuitenkin on alkuperäisen punaisen langan säilyttäminen. Ei parane harhailla.

Uskon, että Leikin seitsemän askeleen tekniikka voi toimia lyriikoiden kirjoituksessa, mutta itselläni oli varmaankin liian tarkka visio jo omasta biisistäni, enkä halunnut muuttaa sanoja aivan toisenlaisiksi kuin ne olivat olleet. Punainen lanka on siis hyvä säilyttää. Joskus biisi voi muuttua paljonkin vielä sovitus- tai äänitysvaiheessa, mutta peruselementit sekä idea, josta biisi on lähtenyt, ovat yhä löydettävissä biisin sisältä.

Lopulta aloin säveltää GarageBandillä toista demoa, koska tajusin, että minulla oli enää pari kuukautta aikaa palauttaa opinnäytetyöni. Tämän demon työnimi oli ”Too Many Times”, mutta kun tein sitä pidemmälle huomasin sittenkin muuttaneeni lyriikat lähes kokonaan, ja vaihdoin biisin nimeksi ”Hold On”. Uudetkin lyriikat tulivat jostakin mieleni syövereistä, eli en käyttänyt Leikinin tekniikkaa niiden kirjoittamiseen. Biisi kertoo siitä miten ihminen toisinaan hukkaa itsensä, mutta kuinka tällaisessa tilanteessa tulisi nousta uudestaan jaloilleen, ja luottaa itseensä sekä omiin tunteuksiinsa. Itse koen biisin sanoituksen hyvin tsemppaavana ja optimistisena, ja saankin siitä yleensä hyvän mielen sekä uutta virtaa. Kappaleen kaari muuttui melkoisesti siitä mitä olin ensin ajatellut. Joillakin ihmisillä on taito kuulla biisiä kirjoittaessaan päänsä sisällä kaikki bändisoittimet. He pystyvät hahmottamaan miltä biisi tulee kuulostamaan valmiina, vaikka käytössä olisi sillä hetkellä vain piano tai akustinen kitara. GarageBandissä on se hyvä puoli verrattuna perinteiseen piano ja laulu - kirjoitusmenetelmään, että biisiin saa heti lisättyä bändisoittimet, jolloin kappale alkaa muodostua valmiimmaksi ikään kuin itsestään. Tämä helpottaa varmasti kaikkia, jotka eivät hahmota päänsä sisällä koko orkestraatiota biisin alkuvaiheista lähtien.

3.3 Osaanko tämän yksin?

Olen miettinyt sitä, kuinka moni kirjoittaa loppujen lopuksi biisit aivan yksin loppuun asti. Tietysti jotkut toimivat näin, mutta todella monet biisit kirjoitetaan yhteistyössä

esimerkiksi bändin kanssa. Kitaristi saattaa tuoda treeneihin keksimänsä riffin, joka porukalla työstetään valmiiksi biisiksi. Ehkä itsekkin tarvitsisin jonkun kanssani kirjoittamaan biisejä. Osaan keksiä mielestäni kohtalaisen kiinnostavia melodioita ja harmonioita, joskus jopa sanoituksia. Sen sijaan riffejä en osaa tehdä, se on minulle melko vieras maailma. Luulen myös, että biiseistä voisi tulla kiinnostavampia, jos jo kirjoitusvaiheessa olisi apuna jonkun muunkin ihmisen mielipide kuin omani. Esimerkiksi joku samantyyppisen vision jakava instrumentalisti voisi tuoda hyvän lisän biiseihini.

Muutamia vuosia sitten kirjoitinkin biisejä yhdessä erään kitaristin kanssa. Hänellä oli valmiita lyriikoita, joihin keksimme yhdessä harmoniat lähinnä jammailemalla treenikämpällä. Minä tein melodiat ja hän kaikki riffit sekä väliosat, joten minun ei silloin tarvinnut puuttua jälkimmäisiin. Biisinkirjoittaminen toisen ihmisen kanssa onkin jollain tapaa helpompaa. Toki joskus biisinkirjoittajalla saattaa olla niin tarkka visio jostakin tekeleestään, ettei ole valmis tekemään kompromisseja juuri minkään suhteen. Luulen, että itse haluaisin tehdä ensin jonkinlaisen pohjan biiseistäni ja tämän jälkeen tehdä kappaleet loppuun soittajan tai tuottajan kanssa. Toisaalta olen avoin kaikelle, joten mielelläni kokeilen erilaisia lähestymistapoja biisinkirjoitukseen – yhdessä tai yksin.

4 Kun seinä tuli vastaan

The Housen kohdalla seinä tuli vastaan vasta siinä vaiheessa, kun olin jo kirjoittanut periaatteessa biisin koko rakenteen valmiiksi. Biisissä oli säkeistöt ja kertosäe sekä jonkinlainen bridge eli C-osa, mutta en ollut vielä tyytyväinen. Kun aloin tehdä demoa GarageBandillä, siitä tuli aivan erilainen kuin miltä se oli kuulostanut päässäni sekä pianolla soittaessani. Tämä oli ehkä kuitenkin hyvä asia, sillä näin sain kappaleeseen täysin uuden perspektiivin. Nyt piti miettiä minkä tyylinen biisistä tulisi. Toisaalta soundejahan voi aina muokkaila ja miettiä myöhemminkin, kunhan biisi on muuten suurin piirtein kasassa.

Hold Onissa koin vaikeuksia sekä kertosäkeen että C-osan kanssa. Kirjoitin molemmat hyvin pikaisesti, enkä ollut lainkaan varma niiden toimivuudesta. Kertosäkeen alkua pidin melko toimivana. Ainakin itselläni se jäi heti soimaan päähän ja koin sen mielenkiintoiseksi, koska melodia menee paljon alemmaksi kuin säkeistössä. Kertosäkeen loppua halusin vielä hioa ja mahdollisesti keksiä siihen kokonaan uuden melodian. Jonkin aikaa totuteltuani päätin sittenkin pitää kertosäkeen alkuperäisessä muodossaan. C-osaa oli hyvin vaikea keksiä, ja tein sen melko pikaisesti. Ajattelin, että sen voi muuttaa myöhemmin, kunhan siinä olisi edes jotakin suuntaa antavaa. Pidin kuitenkin myös C-osan suurin piirtein sellaisena kuin olin sen alun perin tehnyt. En tiedä johtuiko näiden osien säilyttäminen siitä, että olin jo tottunut niihin kuunneltuani demoa monet kerrat, vai ovatko ne oikeasti ihan hyviä.

4.1 Kuinka selittää ”blokki”

V5: Mulla on siis meneillään klassinen writer's block ja toivon totaalisen irtioton auttavan siihen. Ehkä palaan vielä soittohommiin, ehkä en, mutta en ainakaan halua soittaa enkä säveltää ellei sydämeni ole täysillä siinä mukana. Arvostan ammattiani ja ammattitaitoani liikaa.

Joskus voi käydä jopa niin, että *writer's block* ottaa ihmisestä vallan, eikä ihminen löydä enää intoa jatkaa biisikirjoitusta. Tämän tapainen tilanne voi jatkua pitkäänkin, sillä kirjoittajan tulee löytää ilo ja rakkaus omaan tekemiseensä kokonaan uudestaan. Se voi tuntua siltä kuin aloittaisi koko homman uudestaan alusta. Tällaisessa tilanteessa on kuitenkin kyseessä todella kokonaisvaltainen blokki, johon en pureudunut sen enempää. Yritän löytää apuja hieman ”yksinkertaisemman” blokin selättämiseen. Tämä sen takia, että itselläni riittää intoa musiikin kirjoittamiseen, mutta seinä tulee usein vastaan tästäkin huolimatta.

Blokin selättämiseen olen yrittänyt löytää erilaisia tapoja niin kirjojen kuin kyselyidenkin avulla. Kyselyistä käy ilmi, että yleensä seinän tullessa vastaan biisi jätetään hautumaan, joskus jopa vuosiksi. Toisaalta, jos deadline puskee päälle, biisi on pakko tehdä loppuun keinolla millä hyvänsä. Yleensä ei kuitenkaan suosita ns. ”väkisin vääntämistä”.

V3: Useimmiten jätän tekeleen hautamaan, ja palaan siihen vaikka seuraavana päivänä. Olen huomannut että silloin tekeleen kuulee ja näkee eri silmin ja korvin, ns. puhtaalta pöydältä. Silloin myös usein erottuu jyvät akanoista, mitkä ideat toimii ja mitkä ei.

V4: Jos aikaa on, jätän sanoituksen yleensä vähän hautamaan, mutta jos aikataulu puskee päälle, käytän Pat Pattisonin Berklee College of Musicissa opettamaa prosessinomaista lähestymistapaa. Musiikillisen kirjoittamisen jätän hautamaan, ellei meinaa syntyä, sillä niillä ei ole käytännössä koskaan ollut aikataulua, paitsi melodioiden suhteen, jotka teen yleensä yhdeltä istumalta valmiiksi. Tähänkin on luonnollisesti poikkeuksia, mutta aika vähän.

Itse huomasin näitä biisejä kirjoittaessani myös kuuntelemani musiikin vaikuttavan paljon tekemiseeni. Oikeastaan en juuri tiedostanut tätä ennen kuin ystäväni sanoi kuunneltuaan demoni, että ”Huomaa kyllä, että sä oot kuunnellu sitä Massive Attackiä viime aikoina...”. Ja kyllähän sen huomaa. Luulen, että biisiä kirjoittaessaan kuka tahansa ottaa vaikutteita biiseistä, jotka ovat hänelle itselleen olleet merkittäviä. Jotkut voivat tehdä tätä tietoisestikin, mutta useimmiten se taitaa tapahtua alitajuisesti. Tietyt asiat kuulostavat hyviltä, toiset taas eivät. Totta kai sitä sitten tulee käytettyä omissa tuotoksissa niitä elementtejä, jotka miellyttävät omaa korvaa.

Itse kuuntelen musiikkia erittäin monipuolisesti, mutta varmasti suurimmat vaikuttajat löytyvät blues-pohjaisesta musiikista sekä grunge -aikakaudelta. Näiden lisäksi juuri mainitsemani Massive Attack -tyylinen mystinen ja konemainen soundimaailma kiehtoo minua todella paljon. Tätä kautta voi myös löytää toimivia apukeinoja blokin selättämiseen. Kuuntelemalla paljon erilaista musiikkia voi löytää käyttökelpoisia ideoita omiin biiseihin. En tietenkään tarkoita suoraa plagiointia, mutta jossakin biisissä voi esimerkiksi olla hieno rumpukomppi, joka veisi oman biisin uusiin ulottuvuuksiin. Joskus voi kuulla hienon melodiapätkän tai sointukierron, josta voi ottaa mallia omaan kirjoittamiseen. Ei suoraan, mutta palanen sieltä, palanen täältä. Minulle soundimaailma on hyvin tärkeä, ja yritänkin panostaa siihen. Biisi saattaa olla hyvä, mutta huonoilla soundeilla se ei pääse oikeuksiinsa.

4.2 Onko rakenne kunnossa?

Blume erittelee kirjassaan ”radioystävällisen” kappaleen elementit, joita ovat verse (säkeistö, A-osa), pre-chorus (esikertosäe), chorus (kertosäe, B-osa) ja bridge (väliosa, C-osa). Säkeistö esittelee biisin aiheen ja tunnelman. Jokaisessa säkeistössä on sama melodia eri lyriikoilla. Kappaleen otsikko ei yleensä esiinny säkeistössä, mutta poikkeuksiakin löytyy. Pre-chorus johdattaa kuulijan kohti kertosäettä. Pre-choruksissakin on aina sama melodia, ja niissä voi olla myös samat lyriikat joka kerralla. Kertosäkeen melodia on yleensä toistuva ”koukku”, joka jää päähän soimaan. Lyriikoiden puolesta taas kertosäkeen tarkoituksena on koota kasaan kappaleen idea ja tuoda esille biisin nimi. Bridgen tehtävänä on viedä kappale uusiin ulottuvuuksiin ja sitten johdattaa kuulija takaisin kertosäkeeseen. Bridge on kirjoittajan viimeinen mahdollisuus johdattaa kuulija takaisin biisin nimen pariin ja saada se kantamaan hedelmää vielä kerran. Bridgen voi lisätä jonkin kokonaan uuden elementin, esimerkiksi lyriikoissa tai vaikkapa lisäämällä uusia sointuja, joita ei ole vielä kuultu aiemmissa osissa. Nämä elementit voivat toimia ikään kuin biisin yhteenvetona. Myös kertojan perspektiiviä voi muuttaa tässä vaiheessa vaikkapa ”minusta” ”häneksi”. Myös rytmiikkaa ja melodiaa kannattaa muunnella, esimerkiksi käyttämällä selkeästi matalampia tai korkeampia ääniä kuin biisin muissa osissa. (Blume 1999, 3–7).

4.3 Melodian ja harmonian muokkausta

Perriconen mukaan toisto on tärkeä osatekijä musiikissa. Toiston avulla biisistä tulee mieleenpainuva. Kuitenkin toisto ilman variaatioita jää latteaksi, ja liika variointi taas tekee biisistä sekavan. Jos biisistä haluaa saada yhtenäisen mutta mielenkiintoisen, kannattaa tutustua Perriconen ”kehitystekniikoihin”. Hän kehottaa kokeilemaan erästä tavallisimmista ja käyttökelpoisimmista kehitystekniikoista, jossa on tarkoituksena säilyttää fraasien rytminen rakenne, mutta vaihdella melodialinjan sävelkorkeutta. (Perricone 2000, 73–74.)

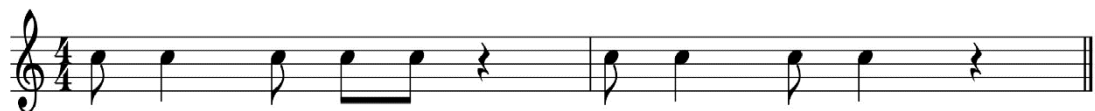
Kuvio 1. Sama rytmikuvio toistuu, mutta melodia muuttuu.

Perricone käyttää esimerkkinä rytmisesti samantapaisia fraaseja sisältävästä biisistä Diane Warrenin kirjoittamaa *Because you loved me* -kappaletta, jonka on tehnyt tunnetuksi Celine Dion. Biisin kertosäkeessä toistetaan samanlaista rytmistä fraasia melodiaa muunnellen. Aivan viimeinen fraasi on kuitenkin erilainen, ja kertosäe loppuu myös taktisesti biisin nimeen lyriikoiden puolesta. (Perricone 2000, 48–49.)

Toinen usein käytetty tekniikka on muuttaa fraasin rakennetta joko pidentämällä fraasia tai muuttamalla sen rytmiä. Fraasin alkuperäinen idea on kuitenkin tarkoitus säilyttää ennallaan tekemällä siihen vain pieniä muutoksia. Useimmiten fraaseja pidennetään loppupäästä, mutta myös fraasin eteen tai keskelle voidaan lisätä nuotteja. (Perricone 2000, 77-80.)

Kuvio 2. Fraasin rytmiä ja pituutta on jatkettu.

Kuvio 3. Fraasin rytmiä on lyhennetty.

4.4 Ratkaisuja ongelmakohtiin

Kirjoitin *Hold Oniin* C-osan lennosta, ikään kuin ”täytteeksi”. En ollut siihen ollenkaan tyytyväinen ja ajattelin kokeilla Blumen vinkkiä siitä, että tekisi C-osan melodian joko

selkeästi korkeammaksi tai matalammaksi kuin biisin muut osat. Mietin, että C-osa voisi ainakin alkaa matalalta, sitten ehkä nousta loppua kohden, jotta viimeiseen kertosäkeeseen saadaan hyvää nostatusta. Pohdin myös vielä uudelleensoinnutusta sekä melodian muokkausta koko biisin kohdalla. Tuntui, että tämä biisi oli vaikeampi saada ”asettumaan” kuin *The House*. Pelkäsin sen myös olevan liian samanlainen, ja minusta tuntui, etten saa kappaletta koskaan valmiiksi, ainakaan niin, että olisin tyytyväinen lopputulokseen.

Paljon pohdittuani ja muokkailtuani biisiä totesin, että pidän sen melko riisuttuna alussa ja kasvatan sitä hieman loppua kohden. C-osaan tein kolmiäänisen laulusteman, joka tulee ehkä melko yllättäenkin kuulijalle. Päätin myös ottaa rummut kokonaisuudessaan mukaan vain viimeiseen tuplakertosäkeeseen. Aloin viimein hieman pitää tästä biisistä. Tosin tämä tunne ei kestänyt kauaa, kuten ei yleensääkään tässä vaiheessa biisinkirjoitusta.

The Housen kohdalla luovuin myös alkuperäisestä C-osasta ja tein tilalle uuden, ehkä hieman ”sopivamman”. Tässä biisissä on hyvää tunnelmaa, mutta jotenkin en osannut vielä pitää siitä kovin paljon. Mietin myös jatkuvasti oliko biisin sävellaji minulle paras mahdollinen laulaa, mutta päätin kuitenkin säilyttää alkuperäisen sävellajin. Epäröin lyriikoidenkin kohdalla kauan. Lopulta muutin niitä jonkin verran ja luetutin molempien biisien tekstit parilla englanninkielen taitajalla, jotta ne eivät sisältäisi ainakaan kirjoitusvirheitä.

5 Äänitys ja biisien viimeistely

Ystäväni Inka Halme ja Petri Inkinen auttoivat minua kappaleen viimeistelyssä todella paljon. Inka äänitti biisit ja Petri miksasi ja masteroi ne. Kaikki soittimet ja äänitykset tehtiin Logic Pro X:llä ja Native Instruments -äänipankilla, josta löytyy tuhansia ja taas tuhansia eri soundeja. Oikeanlaisilla soundeilla biiseistä sai heti huomattavasti paremman kuuloisia, ja ne heräsivät henkiin aivan uudella tavalla.

The House muuttui vielä melko paljon äänitysvaiheessa. En ollut kirjoittanut biisiin introa enkä mitään väliosia. Inka ehdotti, että tekisimme jonkinlaisen intron, ja päättimme käyttä tekemäämme introa myös ensimmäisen kertosäkeen jälkeen väliosana, tosin pienin muutoksin. Havahduin jossakin kohtaa lauleskellessani *The Housea* siihen, että siinä on pari outoa taitekohtaa. Toinen niistä paikkaantui kuin itsestään, kun jatkoinkin C-osan lopussa olevaa pitkää ääntä laulamalla sitä hieman viimeisen kertosäkeen puolelle. Day ja Jarrett (2008) mainitsevatkin, että joskus musiikin rajoja voi ikään kuin ”häivyttää” esimerkiksi aloittamalla seuraavan fraasin jo ennen kuin edellinen on loppunut. Musiikin kannattaa kuitenkin antaa myös hengittää. Tällaisen tunteen saa aikaan esimerkiksi laittamalla fraasin loppuun kadenssin, joka yleensä kertoo musiikillisen ajatuksen muutoskohdasta tai yhden osan päättymisestä. (Day & Jarrett 2008, 142.)

Hold On oli huomattavasti nopeampi äänittä. Tämä johtui mahdollisesti siitä, että alkuperäinen demo oli melko lähellä haluttua lopputulosta, emmekä joutuneet muuttamaan ”oikeaa” äänitystä varten juuri muuta kuin soundeja ja joitakin pieniä rytmisiä kuvioita. Eniten aikaa tuhraantui varmaankin juuri oikeanlaisten soundien etsimiseen sekä sovituspuooleen, sillä alkuperäisellä demolla olleet stemmat eivät aivan sopineetkaan muuhun biisiin, joten jouduimme muuttamaan niitä hieman.

5.1 Itsekriittisyys ja biisin valmistuminen

Tiedän olevani todella itsekriittinen kaikessa, mikä minulle todella merkitsee. Nyt oli kuitenkin aika päästää irti tekeleistäni ja päättää niiden olevan valmiita. Olisin halunnut hioa biisejä vielä vaikka ja kuinka, mutta ensinnäkin oli muistettava, että nämä ovat demoja eikä kukaan oletakaan niiden olevan täydellisiä. Toiseksi: miksei biisi voisi elää ja muuttua vielä äänityksen jälkeenkin? Kolmanneksi: Minun on vain myönnettävä itselleni, että nämä tuotokset ovat nyt tällaisia kuin niistä tuli, ja joskus myöhemmin voin tehdä uusia, erilaisia ja toivottavasti parempia biisejä.

Heikuran (2013) mukaan psykologi Risto Lappeteläinen puhuu kahdesta erityyppisestä itsekriittisyyden muodosta. Rakentava ja positiivinen itsekriittisyys auttaa meitä vastaanottamaan palautetta sekä huomioimaan muita ihmisiä paremmin. Kiusaksi muodostuneessa itsekriittisyydessä ihminen taas tuntee tyytymättömyyttä, vaikka asiat ympärillä olisivat jo aika hyvin. Tällöin ihmisen sisällä kalvaa riittämättömyden tunne ja tarve tehdä jatkuvasti enemmän ja enemmän. Kielteisestä itsekriittisyydestä tulee helposti taakka. Se vain kiristää otettaan, vaikka olisit kuinka ylivertainen. Tällaisen ihmisen tulisi asettua ikään kuin ulkopuolelle tarkkailemaan itseään. Näin ollen jokaisen tulisikin miettiä omaa elämäänsä tarkemmin, mikäli jatkuva tyytymättömyys kalvaa.

Kyselyistä selviää, että jokainen musiikintekijä kärsii toisinaan liiallisesta itsekriittisyydestä. Monet kyselyyn vastanneet ovat päässeet jo asiassa eteenpäin, eivätkä kritisoineet itseään enää niin paljon kuin aloittaessaan biisinkirjoitusta. Useimmilla on tapana tehdä biisi loppuun itsekriittisyydestä huolimatta, tuli siitä minkälainen tahansa.

V3: Biisistä täytyy päästä irti sitten kun se tuntuu itsestä valmiilta, ja tietää että on tehnyt parhaansa. Olen myös oppinut luottamaan siihen, että tuotantovaiheessa biisi muuttuu vielä radikaalisti, ja jos melodia ja sanat toimivat, tuotannolla pystytään viemään tekele ihan uusiin ulottuvuuksiin. Olen käynyt suuria henkisiä taisteluita itseni kanssa, varsinkin silloin kun aloittelin biisienkirjoitusta. Kaikki tyssäsi alkumetreillä liialliseen itsekriittisyyteen, ja ahdistukseen omista taidoista. Jossain vaiheessa (tarpeeksi hakattuani päätä seinään) päätin vain mennä sen yli, ja etukäteen mietin, että kun se tunne tulee, en anna sille valtaa, ja teen biisin loppuun tuli siitä miten huono tahansa! Ja niin sain sen ylitsepääsemättömän muurin murrettua. Kaiken ei tarvitse olla täydellistä heti, ja vain harjoittelemalla oppii! Sen jouduin hyväksymään, ennen kuin pääsin eteenpäin musiikinteossa.

V2: Biisi saa lopullisen muotonsa minulla aina bändin kanssa. Vaikka "bändi" olisi vain yksin minä ja akkari, tai Garageband, tarkoitan, että biisin kaikki osat pitää olla valmiina sovitusta myöten. Seuraavaksi biisi täytyy saada keikalle tai demon tapauksessa jonkun ulkopuolisen kuultavaksi. Tähän tarvitaan luotettavia korvia, yleensä perhe ja ystävät auttavat mielellään. Heiltä saa varmasti positiivista palautetta - mikä on ainakin minulle tärkeää, että uskallan esittää biisiä muillekin. Lopulta aika kertoo parhaiten, onko biisi lopulta valmis ja tarvitseeko jotain vielä muuttaa.

5.2 Mistä tietää onko biisi valmis?

Vanhasen mukaan se kuinka kauan biisiä hiotaan, ei ole yleensä yhteydessä siihen, kuinka hyvä biisistä tulee – asia voi olla jopa päinvastoin. Musiikki on vahvasti yhteydessä tunnetiloihin, joten liika hiominen voi pilata onnistuneen lopputuloksen. Myös Vanhanen mainitsee kirjoituksessaan, että biisin kehityskaaren ei tarvitse loppua äänitteen tekoon, vaan se voi jatkaa kehitystään vielä tämän jälkeenkin. Hän kehottaa biisinkirjoittajia ottamaan etäisyyttä tuotukseensa viimeistelyvaiheessa sen sijaan, että keskittyisivät liikaa yksityiskohtiin. Esimerkkinä hän käyttää taidemaalaria, joka tekee todella yksityiskohtaista työtä, mutta ei muista enää katsoa työtään etäältä tietyn ajan jälkeen. Tällöin häneltä katoaa perspektiivi, josta ihmiset maalausta katsovat. Taiteen nerous on tietysti yksityiskohdissa, mutta kokonaisuus on aina tärkein. Vanhanen suosittelee myös kuuntelemaan kappaletta erilaisissa mielentiloissa, sekä kysymään muiden ihmisten mielipiteitä. (Vanhanen 2015.)

6 Tulokset

Työni tuloksena sain tehtyä kaksi biisiä valmiiksi asti. Vaikka hommaa oli paljon, ja tekeminen oli välillä työlästä, olen todella iloinen, että tein tämän. Kynnys biisinkirjoitukseen on jo paljon alempana työni myötä, ja ehkä tulen ajan kanssa sinuiksi myös itsekriittisyyteni kanssa. Ensimmäinen biiseistä, *The House*, on mielestäni soundimaailmaltaan kiinnostavampi. Pidän myös A- ja B-osien välisestä nyanssista. Biisi muuttui prosessin aikana aivan toisenlaiseksi kuin olin alun perin kuvitellut. Olen lopputulokseen melko tyytyväinen, ja hieman yllättäenkin olen alkanut taas pitää biisistä näin prosessin loppupuolella. Pidän biisin soundeista, mutta ehkä joitakin taitekohtia olisi voinut vielä miettiä, jos aikaa olisi ollut. Omaan lauluuni en myöskään ole tyytyväinen. On vaikeata suoriutua ja saada tunnetta mukaan laulamiseen, kun punainen nappi on painettu alas.

Esitin *The Housen* B-tutkintokonsertissani bändin kanssa, ja palaute biisistä oli todella positiivista. Konsertissani saamastani palautteesta nousi itseluottamus omaa biisintekoa kohtaan, ja uskon myös tämän osaltaan laskevan kynnystä biisinkirjoitukseen tulevaisuudessa.

V2: Biisinkirjoitusta voi analysoida todella pitkälle ja se on myös hauskaa ja mielenkiintoista, mutta tärkein biisintekijän työkalu on mielestäni hänen intuitionsa. Joskus on hankala selittää, miksi jostain biisistä tai aiheista todella tykkää, ja miksi jostain muusta ei. Tärkeintä onkin, että pystyy laajentamaan "sitä jotain" koskemaan koko biisiä. Pitää luottaa omiin vaistoihinsa ja mielipiteisiinsä.

Hold Onista pidän tällä hetkellä hieman enemmän kuin aluksi, sillä siitä löytyy muutamia kiinnostavia ratkaisuja biisin kaarta ja kokonaisuutta ajatellen, vaikka se onkin paljon vähäeleisempi kuin *The House*. Tämä voi myös johtua siitä, että en ole työstänyt sitä niin pitkään, joten se kuulostaa vielä melko tuoreelta minunkin korviini. Hyvänä lisänä *Hold Onissa* on lähes koko ajan taustalla soiva jousisektio, jonka keksin lisätä biisiin jo GarageBand –demonteon aikana. Se tuo oman mausteensa tähän soppaan, ja sitoo ainesosat hienosti yhteen.

Viime hetkellä sain neljältä kyselyyn vastanneelta myös arviot tekemistäni kappaleista. Palautteet löytyvät liitteenä työni loppuosasta. Palaute oli pääosin positiivista, mutta sain myös rakentavaa kritiikkiä, josta on varmasti hyötyä tulevaisuutta ajatellen. Parilta vastaajalta tuli hieman kritiikkiä englannin kielestä. Eräs vastaaja sanoi, että joidenkin sanojen kohdalla lausumiseni kuulosti hieman suomalaisen englannilta, ja toinen ehdotti kokonaan kielen vaihtamista suomeen. En ollut kovin tyytyväinen omiin lauluraitoihini, niin teknisesti, tunneilmaisun puolesta kuin lausumisenkaan suhteen, joten ymmärrän tämän kritiikin täysin ja olen siitä samaa mieltä.

Ainakin kahdessa palautteessa mainittiin myös ”koukkujen” käytöstä. Niitä voisi lisätä, jotta biisiin saisi lisää tarttumapintaa. Varsinkin *Hold On* on melko staattinen biisi, ja sellaiseksi sen tarkoitinkin, mutta viimeiseen kertosaakeeseen olisi voinut lisätä vielä jotakin ylimääräistä, jotta se olisi kasvanut isommaksi. Tulevaisuudessa aion miettiä tarkemmin myös melodioita. Biisien A-osiinkin olisi voinut keksiä jonkinlaisia ”koukkuja”, jotta ne olisivat olleet hieman kiinnostavampia. Olen todella kiitollinen

saamastani palautteesta, jota olen vastaajien lisäksi saanut ihmisiltä, jotka ovat kuunnelleet biisejäni musiikkisivusto SoundCloudista. Latasin biisini sinne 16 tuntia sitten, ja niitä on jo nyt kuunneltu yhteensä noin 300 kertaa.

On tietysti myös muistettava, että saamani palautteet ovat vain tiettyjen ihmisten mielipiteitä, eivätkä totuuksia, joita minun on seurattava. Kehotankin jokaista biisinkirjoittajaa ottamaan käyttöönsä ne neuvot, jotka itse kokee tärkeiksi. Kaikkia ei voi, eikä pidäkään miellyttää. On hyvä harjoitella erilaisia biisinkirjoitustapoja ja tehdä erilaisia biisejä. Kannattaa myös ehdottomasti pyytää vinkkejä ja palautetta tekeleistöön, mutta tärkeintä on kuitenkin olla rehellinen itselleen, ja kuunnella omaa sydäntään.

7 Pohdinta

Nykytekniikka nopeuttaa ja helpottaa biisinkirjoitusta huomattavasti. Olen huomannut oman kynnykseni musiikkikirjoitukseen laskeneen GarageBandin myötä. Voin kirjoittaa jokaisen ideani heti muistiin iPadilla. Minun ei tarvitse osata esimerkiksi soittaa kitaraa tai rumpuja, kun voin soittaa kyseiset soittimet MIDI-koskettimistolla. Jälki ei tietenkään ole täydellistä, eikä GarageBandin soundit ole kovinkaan monipuoliset, mutta idean saa talteen myöhempää käyttöä varten.

Olen tunnepohjainen biisinkirjoittaja, kuten varmasti suurin osa meistä. En osaa alkaa kirjoittamaan biisiä väkisin. En myöskään osaa kirjoittaa biisiä kirjoista lukemieni ohjeiden mukaan. Tästä huolimatta jokaisesta lukemastani ohjeesta on varmasti hyötyä tulevaisuudessa, sillä vaikka olenkin kirjoittanut biisin rungon fiilispohjalta, niin seinän tullessa vastaan voin tarvita apuja. Tässä vaiheessa on hyvä olla työkaluja, joilla jatkaa tekemistä. Yksi parhaista keinoista on myös tajuta pitää taukoa välillä. Kuten kyselyistäkin kävi ilmi, kannattaa välillä jättää biisi hautomaan ja käydä vaikkapa kävelyllä. Biisin voi jättää hautomaan jopa yön tai useamman päivän ajaksi. Joskus saatat löytää vuosia vanhan biisiaihion, jonka haluatkin tehdä valmiiksi. Tekelettään kuuntelee taatusti uusin korvin pienen tauon jälkeen.

Biisinkirjoittaminen on prosessi, jonka aikana kirjoittaja käy läpi monia tunteita hyvästä fiiliksestä pohjamutiin, ja kaikkea siltä väliltä. Jossakin vaiheessa on vain päätettävä tehdä biisi loppuun, ja noustava pohjamudista. Kannattaa lähestyä biisiä erikulmasta ja löytää ratkaisu sen loppuunsaattamiseksi. Mikään ei ole koskaan täydellistä, ja jokaisella on oma makunsa musiikin suhteen, joten ei pitäisi murehtia liikaa, jos biisi ei herätäkään kuuntelijoissa suuria tunteita. Tärkeintä on se, että biisillä on itse kirjoittajalle merkitystä, ja että hän saa sanottavansa ulos.

Lähteet

Leikin, M-A. 2010. Songwriting Tips. Seven Easy Steps to Write Hit Lyrics. Viitattu 10.2.2015. <http://www.songwriting.net/blog/bid/26945/Songwriting-Tips-Seven-Easy-Steps-to-Write-Hit-Lyrics>

Blume, J. 1999. 6 Steps to Songwriting Success. The Comprehensive Guide to Writing and Marketing Hit Songs. New York: Billboard Books.

Perricone, J. 2000. Melody in Songwriting: Tools and Techniques for Writing Hit Songs. Boston: Berklee Press.

Heikura, M. Yle Uutiset, Terveys, 29.3.2013. Viitattu 15.4.2015. http://yle.fi/uutiset/liiallinen_itsekriittisyys_tuhoaa_ihmisen_sisaltapain/6543792

Day, H. & Jarrett, S. 2008. Music Composition for Dummies. Indianapolis: Wiley Publishing, Inc.

Vanhanen, J. 2015. Rytmimanuaali. Biisin saattaminen valmiiksi. Viitattu 29.4.2015. http://www.rytmimanuaali.fi/musiikin_tekeminen/saveltaminen/biisin-saattaminen-valmiiksi/

Liitteet

Liite 1

Kyselyn kysymykset

- 1. Käytätkö biisinkirjoitukseen erilaisia lähestymistapoja vai toimitko usein saman kaavan mukaan? Miksi?**
- 2. Jatkatko biisinkirjoitusta, jos ns. "writer's block" iskee, vai jätätkö tekeleen hautomaan?**
- 3. Jos jatkat kirjoitusta blokista huolimatta, niin millä tavoin saat työsi valmiiksi? Käytätkö erilaisia työkaluja? Mitä?**
- 4. Missä kohtaa biisistä pitää mielestäsi pystyä "päästämään irti"? Kuinka olet itse oppinut pääsemään yli liiasta itsekriittisyydestä ja tätä kautta saamaan biisin valmiiksi?**

Liite 2

Kyselyyn vastanneiden arvioita tekemistäni biiseistä

”Biisit ovat mielestäni hyvä pari keskenään, sillä ne ovat tyyllisesti samaa sarjaa. Molemmissa kappaleissa on samanlainen odottava ja unenomainen tunnelma. Saundimaailmassa on paljon kaikuja 90-luvun elektrovetoisesta alternative-popista erityisesti riffeissä, konerummuissa ja muissa efekteissä. Hold On -kappaleessa on yksinkertaisista aineksista rakennettu mielenkiintoinen kertosaäkeistö, muuten melodia on melko maalailevaa. Kappale jää tunnelmaltaan raukean rauhalliseksi, mikä on itsessään toimiva ratkaisu, mutta yksi mahdollisuus sovitukseen voisi olla isomman nostatuksen miettimistä loppuun C-osasta eteenpäin. C-osan taustalaululinjat olivat mielenkiintoiset ja niitä voisi käyttää enemmän ja isomminkin, loppukertseissä voisi myös pohtia rohkeampaa taustalaulujen tai muun elementin, esimerkiksi uuden riffin lisäämistä menevämmän kompin tueksi. The House -kappaleessa on juuri tällaiset selkeät dynamiikat säkeistöjen ja kertsien välillä, ja mielestäni ne ovatkin hyvä sovituksellinen keino lisätä liikettä ja ”draamaa” kappaleen kaareen. Säkeistöt jäävät The Housessa samanlaiseen rooliin kuin Hold On -kappaleessa, näissä molemmissa säkeistöjen tunnelma ja rytmiikka on melko staattinen. Kertosaäkeistöt ja C-osat vievät kappaleita eteenpäin, joten esimerkiksi rytmiikan tihentäminen melodialinjassa, soitukierron vaihtaminen tai säkeistöissä toistuvat melodiakoukut voisivat lisätä säkeistöihin mielenkiintoa ja nostaa ne enemmän kappaletta eteenpäin vievään rooliin. Molemmat kappaleista ovat tyylikkäästi toteutettuja ja tunnelmallisia, päällimmäiseksi mieleen jää mietitty tuotanto sekä saundit, joista tärkeimmässä roolissa ovat hyvät ja mielenkiintoiset laulut!”

”Hold On

Biisi on nerokas, tausta kiertää melkein pä samaa, mutta se ei häiritse kun kertsin melodia ja stemmat tekevät ihan uuden osan biisiin. Teksti on syvä, ja toimiva. Kertsin hold-on toisto jää päähän, plussaa siitä! Sannalla on hieno ja omanlaisensa tapa tehdä musaa omalla näkemyksellä. Sekä selkeä visio miltä haluaa musiikkinsa kuulostavan. Tummanpuhuvat soundit ja vähän utuinen fiilis biiseissä sopii hyvin Sannan vahvan äänen kanssa, sekä runsas stemmojen käyttö tuo omaperäisen ja juuri Sannan kuulaisen, persoonallisen soundin musiikkiin. Kummassakin biisissä on selkeä oma leima vaikka erilaisia biisejä ovatkin.

The House

Tässä biisissä tulee mielestäni hienosti esiin Sannan äänenkäytön laajaa skaalaa. Säkeistöt ovat suloisen herkkiä ja kauniita, kertseissä ja loppua kohti mentäessä ääneen tulee voimaa ja täysin erilaista fiilistä. Tässäkin biisissä Sannalla on ollu selkeä visio, ja biisi on toteutettu sen mukaisesti.

Sävellyksenä The House oli heti kuulemalta todella mielenkiintoinen ja persoonallinen. Melodiakulut ja soinnut yms, ovat jollain tasolla progea mutta kuitenkin selkeällä poppiviballa, mikä on virkistävää kuunneltavaa. Teksti on mielestäni koskettava, ja riipaisee epätoivollaan.

Hienoa että Sannalla on myös tekstityspuoli näin hyvin hallussa!”

” Hold On

- laulu on teknisesti mainiota, ei yllättänyt :) Ainoa, mitä mietin, olisiko noita "bluesvi-vahteita" voinut vähän karsia? Eli "sooloja" säkeiden loppuissa vai miksi niitä sanotaan :D

- tunnelma on hyvän rauhallinen

- tuotanto sopii tunnelmaan

- säkeistö on hieman kiireisen kuuloinen (kiire lausua sanat?)

- kertsit tulevat niin monesti, että olisiko saanut myös sanoihin jotain muunnelmia loppuun?

The House

- mielenkiintoinen intro!

- hyvä fiilis laulussa ja monipuolinen melodia varsinkin säkeistössä

- en oikein saanut ilman sanoja selvää kertsin ajatuksesta, mutta jotenkin tuli sellainen olo, että ainakin vikassa kertsissä tunnelma voisi laueta eikä jäädä ilmaan roikkumaan

Kokonaisuudessaan hyviä biisejä, ehkä itse sovittaisin hieman vielä lisää. Englannin lausuminen voisi olla epäselvempää :D Tulee joissain sanoissa fenglish fiilis.”

”Tuli semmonen fiilis että suomenkielellä ois toiminu aidommallaan, tai sitten tohon lontooseen pitäis ladata enemmän. Hyviä biisejä ja ideoita, pientä tuotannollista tiivistämistä ja parit pikku koukut ni hyvä tullee. Sulla on kiva Jennihönkäilyäni. :D”

Liite 3

The House -lyriikat

A1: I used to visit you every day
 It was one of the few places I could relax
 One day you told me you're moving away
 My world collapsed right there on that day

A2: So you told me you're selling the house
 The house that knew all our secrets
 A blink of an eye and you were gone
 Will I ever see you again?

B: I'm pushing you away
 This drives me into madness
 I couldn't make you stay
 Maybe all this is pointless

A3: Everything seemed so sure
 But I was wrong, oh, I was wrong
 I couldn't imagine anyone else living there
 Now I'm behind your door alone

B: I'm pushing you away
 This drives me into madness
 I couldn't make you stay
 Maybe all this is pointless

C: You wanted to get rid of me
 Wanted to get rid of me
 Why didn't you say so
 Why didn't you say so
 x2

B: I'm pushing you away
 This drives me into madness
 I couldn't make you stay
 Maybe all this is pointless
 x2

Liite 4

Hold On -lyriikat

A: You sail between the light and the dark
 You should find out who you really are
 Put yourself first and take a risk
 Remember your dreams are within reach

Whichever choice you'll make
 You will remain, you've lost yourself
 Too many times, too many times, too many times

Your mama told you where you should go
 But now you're standing there all alone
 Listen to your heart and your soul
 And in the end you'll make it to the goal

B: Hold on to your own thoughts
 Hold on to your own thoughts
 Hold on to your own...
 To your own thoughts, to your own thoughts

A: Your family will back-up for you
 And all your friends do too
 Don't be afraid, just do your thing
 And try not to lose it again

Whichever choice you'll make
 You will remain, you've lost yourself
 Too many times, too many times, too many times

B: Hold on to your own thoughts
 Hold on to your own thoughts
 Hold on to your own...
 To your own thoughts, to your own thoughts, to your own thoughts

C: You choose x4

B x2

Hold on to your own thoughts
 Hold on to your own thoughts
 Hold on

Liite 5

The House

Sanna Maria

Sanna Maria

Introonly bassdrum
+ handclaps

Voice

Bass

A1

gtr in $\text{D}\flat$ $\text{E}\flat\text{m}\#5$ $\text{D}\flat\text{Maj}7/\text{B}\flat$ $\text{D}\flat$ $\text{E}\flat\text{m}\#5$ $\text{D}\flat\text{Maj}7/\text{B}\flat$
hi-hat in

A2+A3

$\text{D}\flat$ $\text{E}\flat\text{m}\#5$ $\text{D}\flat\text{Maj}7/\text{B}\flat$ $\text{D}\flat$ $\text{E}\flat\text{m}\#5$ $\text{D}\flat\text{Maj}7/\text{B}\flat$

Sanna Maria

21 $\text{D}\flat$ $\text{E}\flat\text{m}\#5$ $\text{D}\flat\text{Maj}7/\text{B}\flat$ $\text{D}\flat$ $\text{E}\flat\text{m}\#5$ $\text{D}\flat\text{Maj}7/\text{B}\flat$

B

drs in Gm $\text{D}\flat$ Cm $\text{D}\flat$ Dm $\text{D}\flat$

25

Gm $\text{D}\flat$ Cm $\text{D}\flat$ Dm $\text{D}\flat$ $\text{C}\flat$

29

only bassdrum
and hi-hat +
handclaps $\text{D}\flat$ $\text{E}\flat\text{m}\#5$ $\text{D}\flat\text{Maj}7/\text{B}\flat$ $\text{D}\flat$ $\text{E}\flat\text{m}\#5$ $\text{D}\flat\text{Maj}7/\text{B}\flat$ $\text{C}\flat$

33

D.S. al Coda

C

Cm Cm Gm

gtr only hi-hat in

37

40

Fm Eb G

8

42

drs in Cm Gm

8

44

Fm Eb G

8

B

46

Gm Db Cm Db Dm Db

8

50

Gm Db Cm Db Dm Db Fm

8

Liite 6

Hold On

Sanna Maria

Sanna Maria

Intro

keyb in D F G B \flat D F G B \flat

Voice

A

D F G B \flat D F G B \flat

strings in D F G B \flat D F G B \flat Φ

D F G B \flat D F G B \flat

B

bass in D F G B \flat D F G B \flat

D F G B \flat D F G B \flat Φ

B

D F G B \flat D F G B \flat D.S. al Coda

D F G B \flat D F G B \flat

C

Sanna Maria

37

B all drs in

D F G B \flat D F G B \flat

42

D F G B \flat D F G B \flat

46

D F G B \flat D F

only keyb

50

G B \flat

53

N.C.